

■ **Türkiye’de yerleşik kişiler:** Yurtdışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dahil Türkiye’de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek ve tüzel kişiler.

■ **Döviz:** Efektif dahil yabancı para ile ödemeyi sağlayan her nev’i hesap, belge ve vasıtaları olarak tanımlanıyor.

■ **Menkul kıymetler:** Sermaye ve para piyasalarında işlem gören her türlü Türk ve yabancı menkul kıymetleri (menkul kıymet yatırım fonu katılma belgesi bu Karar’ın uygulanmasında menkul kıymet olarak mütalaa olunur).

■ **İş (hizmet) sözleşmesi:** Bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesiyle oluşan sözleşmedir. Diğer bir ifadeyle, İşçinin işverene bağımlı olarak belirli veya belirli olmayan süreyle iş görmeyi ve işverenin de ona zamana veya yapılan işe göre ücret ödemeyi üstlendiği sözleşmedir.

■ **Eser sözleşmesi:** Yüklenicinin bir eser meydana getirmeyi, iş sahibinin de bunun karşılığında bir bedel ödemeyi üstlendiği sözleşmedir.

DÖVİZLE DÜZENLENEMEYECEK SÖZLEŞMELER

■ **Gayrimenkul satış sözleşmeleri:** Türkiye’de yerleşik kişiler, kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurtiçinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul satış sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

■ **Gayrimenkul kiralama sözleşmeleri:** Türkiye’de yerleşik kişiler, kendi aralarında akdedecekleri, konusu serbest bölgeler dahil yurtiçinde yer alan gayrimenkuller olan, konut ve çatılı iş yeri dâhil gayrimenkul kiralama sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

■ **İş akdi sözleşmeleri:** Türkiye’de yerleşik kişiler, yurtdışında ifa edilecekler dışında kalan, kendi aralarında akdedecekleri, iş sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

■ **İş makineleri dâhil taşıt satış sözleşmeleri:** Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, iş makineleri dâhil taşıt satış sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

■ **Finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri:** Finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri, döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştırılmaz.

■ **Danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmeleri:** Türkiye’de yerleşik kişiler, kendi aralarında akdedecekleri, aşağıda belirtilenler dışında kalan danışmanlık, aracılık ve taşımacılık dâhil hizmet sözleşmelerinde, sözleşme

bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülüklerini döviz cinsinden veya dövize endeksli olarak kararlaştıramazlar.

a) Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişilerin taraf oldukları hizmet sözleşmeleri,

b) İhracat, transit ticaret, ihracat sayılan satış ve teslimler ile döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

c) Türkiye’de yerleşik kişilerin yurt dışında gerçekleştirecekleri faaliyetler kapsamında yapılan hizmet sözleşmeleri,

e) Türkiye’de yerleşik kişilerin, kendi aralarında akdedecekleri, Türkiye’de başlayıp yurt dışında sonlanan ve yurt dışında başlayıp Türkiye’de sonlanan elektronik haberleşme ile ilgili hizmet sözleşmeleri.

DÖVİZLE DÜZENLENEBİLECEK SÖZLEŞMELER

■ Kapsam dışında kalan menkul (mal) satış sözleşmeleri.

■ Bilişim teknolojileri kapsamında yurt dışında üretilen yazılımlara ilişkin satış sözleşmeleri ile donanım ve yazılımlara ilişkin lisans ve hizmet sözleşmelerinde sözleşme bedelini ve bu sözleşmelerden kaynaklanan diğer ödeme yükümlülükleri.

■ Gemilere ilişkin finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri.

■ Gemilerin inşası, tamiri ve bakımı dışında kalan eser sözleşmeleri.

■ Yurtdışından temin edilen kredilere ilişkin 17 ve yurtiçinden temin edilen kredilere ilişkin 17/A maddeleri kapsamında yapılacak finansal kiralama (leasing) sözleşmeleri.

■ Türkiye’de yerleşik kişilerin taraf olduğu iş sözleşmeleri.

■ Kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı şirketlerinin taraf olduğu gayrimenkul satış ve gayrimenkul kiralama dışında kalan sözleşmeler.

■ Kamu kurum ve kuruluşlarının taraf olduğu

döviz cinsinden veya dövize endeksli ihaleler, sözleşmeler ve milletlerarası antlaşmaların ifası kapsamında olmak kaydıyla; yüklenicilerin üçüncü taraflarla akdedeceği gayrimenkul satış, gayrimenkul kiralama ve iş sözleşmeleri dışında kalan sözleşmeler.

■ Hazine ve Maliye Bakanlığının 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirdiği işlemlerle ilgili olarak bankaların taraf olduğu sözleşmeler.

■ 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile bu Kanuna dayalı olarak yapılan düzenlemeler çerçevesinde sermaye piyasası araçları işlemleri.

■ Havayoluyla yolcu, yük veya posta taşıma faaliyeti işlemleri.

■ Dışarıda yerleşik kişilerin Türkiye’de bulunan şube, temsilcilik, ofis, irtibat bürosu, doğrudan veya dolaylı olarak yüzde elli ve üzerinde pay sahipliklerinin bulunduğu şirketler ile serbest bölgedeki faaliyetleri kapsamında serbest bölgelerdeki şirketlerin taraf olduğu iş ve hizmet sözleşmeleri.

■ Türkiye’de yerleşik kişilerin yurtdışındaki şube, temsilcilik,

